

PRESSITEADE nr 172/22

Luxembourg, 27. oktoober 2022

Kohtujuristi ettepanek C-470/21 | La Quadrature du Net jt (isikuandmed ja võltsimisvastane võitlus)

Peakohtujurist Szpunar: riigiasutusel peab olema juurdepääs IP-aadressidega seotud identiteediandmetele, kui need andmed on ainus uurimisvahend, mille abil saab tuvastada nende aadresside omanikud, keda kahtlustatakse autoriõiguste rikkumistes internetis

Tema hinnangul vastab selline ettepanek täielikult proportsionaalsuse nõudele ja tagab hartaga tagatud põhiõiguste järgimise

Internetikasutajate teatavate andmete säilitamise ja nende juurdepääsu küsimus on pidev teema, mida on käsitletud Euroopa Kohtu hiljutises, kuid juba rikkalikus kohtupraktikas.

Neli internetiõiguste ja -vabaduste kaitse ühendust (Quadrature du Net, Fédération des fournisseurs d'accès à Internet associatifs, Franciliens.net ja French Data Network) esitasid Conseil d'État'le (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) taotluse tühistada vaikimisi tehtud otsuse, millega Premier ministre (peaminister) lükkas tagasi nende taotluse tühistada üks dekreet. Teatavate intellektuaalse loomingu tulemusel valminud teoste kaitseks internetis on loodud isikuandmete automatiseeritud töötlemise süsteem.

Selle töötlemise eesmärk on saata isikutele intellektuaalomandi seadustikus ette nähtud hoiatus, mille eesmärk on vältida „raskeks hooletuseks“ kvalifitseeritavate rikkumiste vastu, milleks peetakse seda, kui isik ei takista tema internetitühenduse kasutamist võltsimiste toimepanemiseks. Asjaomastele abonentidele saadetakse soovitusel nn järkjärgulise reageerimise menetluse raames. Need ühendused väidavad, et see dekreet lubab ebaproportsionaalset juurdepääsu ühendusandmetele internetis toime pandud autoriõiguse kergete rikkumiste puhul, ilma et seda kontrolliks eelnevalt kohtunik või ametiasutus, mille puhul on tagatud selle sõltumatus ja erapooletus, nagu nõutakse Euroopa Kohtu praktikas¹.

Conseil d'État tõdeb, et Internetis teoste edastamise ja õiguste kaitse ülemameti (HADOPI) teenistujad koguvad igal aastal märkimisväärse hulga asjaomaste kasutajate identiteediandmeid. Arvestades nimetatud soovitude arvu, võiks selle kogumise allutamine eelkontrollile muuta nende soovitude esitamise võimatuks. Seetõttu tõusetub Conseil d'État'l küsimus sellise eelkontrolli ulatuse kohta ja eelkõige selle kohta, kas IP-aadressile vastavad identiteediandmed alluvad samuti sellele kontrollile.

Peakohtujurist Maciej Szpunar asus oma täna esitatud ettepanekus seisukohale, et liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et **sellega ei ole vastuolus meetmed, mis näevad ette ühenduse allikale omistatud IP-aadresside üldise ja vahet tegemata säilitamise üksnes rangelt piiratud aja** jooksul, mis on vajalik selliste veebipõhiste kuritegude ennetamiseks, uurimiseks, avastamiseks ja nende kohtus menetlemiseks, mille puhul IP-aadress on **ainus** uurimisvahend, mis võimaldab tuvastada isiku, kellele see aadress oli teo toimepanemise ajal omistatud. Sealjuures

¹ Vt 21. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Tele2 Sverige ja Watson jt, [C-203/15 ja C-698/15](#) (vt ka pressiteade [nr 145/16](#)).

soovitas ta Euroopa Kohtul **kohandada** kohtupraktikat, mis käsitleb liikmesriikide meetmeid IP-aadresside säilitamiseks, mida tõlgendatakse liidu õiguse kohaselt, **seadmata siiski kahtluse alla andmete säilitamisele kehtestatud proportsionaalsuse nõuet**, võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tagatud põhiõiguste riive raskust, mida selline riive põhjustab.

Peakohujurist lisas, et Hadopi juurdepääs identiteediandmetele koos IP-aadressiga on õigustatud üldhuvi eesmärgi tõttu, millega seoses sellise säilitamise nõue elektroonilise side teenuste pakkujatele kehtestati, mistõttu **peaks** juurdepääs sellistele andmetele **olema võimalik sama eesmärgi saavutamiseks, vastasel juhul tuleb möönda eranditult veebis toime pandud kuritegude üldist karistamatust**.

Tema hinnangul **ei nõua** liidu õigus, **et** Hadopi juurdepääsu kasutajate IP-aadressidega seotud identiteediandmetele **kontrolliks eelnevalt** kohus või sõltumatu haldusasutus, ja selleks on kaks põhjust: ühelt poolt **piirdub** Hadopi juurdepääs **identiteediandmete sidumisega kasutatud IP-aadressi ja konkreetset ajal vaadatud failiga**, võimaldamata pädevatel asutustel taastada sihtkasutaja veebis navigeerimise teekonda või sellest tulenevalt teha täpseid järeldusi tema eraelu kohta lisaks teadmistele konkreetsest failist, mida ta süüteo toimepanemise ajal vaatas. Teiselt poolt on Hadopi juurdepääs IP-aadressidega seotud identiteediandmetele seega **rangelt piiratud sellega, mis on vajalik taotletava eesmärgi saavutamiseks**, st selleks, et võimaldada ennetada, uurida, avastada selliseid veebipõhiseid kuritegusid ning neid kohtus menetleda, mille puhul IP-aadress on ainus uurimisvahend, mis võimaldab tuvastada isiku, kellele see aadress oli teo toimepanemise ajal omistatud, kusjuures sel juhul kohaldatakse järkjärgulise reageerimise mehhanismi.

Peakohujurist rõhutas, et järkjärgulise reageerimise menetluse suhtes kohaldatakse jätkuvalt direktiivi 2016/680 sätteid, ning sellest tulenevalt laienevad Hadopi sihtrühmaks olevatele füüsilistele isikutele selles direktiivis sätestatud materiaalsed ja menetluslikud tagatised.

MÄRKUS: Kohtujuristi ettepanek ei ole Euroopa Kohtule siduv. Kohtujuristi ülesanne on täiesti sõltumatult teha Euroopa Kohtule ettepanekuid talle määratud asjade õigusliku lahenduse kohta. Euroopa Kohtu kohtunikud asuvad selles kohtuasjas nõu pidama. Kohtuotsus tehakse hiljem.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

[terviktekst](#) Ettepaneku on CURIA veebileheküljel alates selle ettekandmise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja, ☎ (+352) 4303 6005

Kohtujuristi ettepaneku ettelugemisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)” kaudu ☎ (+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

